MALATYA/ARAPGİR TARİHİ KENT BÖLGESİ KENTSEL TASARIM PROJESİ

KESİN PROJE RAPORU

DAP BÖLGE KALKINMA İDARESİ

DİĞER ÖZEL BÜTÇELİ KURULUŞLAR

DOĞU ANADOLU PROJESİ
BÖLGE KALKINMA İDARESİ BAŞKANLIĞI
Üniversite Mahallesi, Prof. Dr. İhsan Doğramacı Bulvarı,
No:9 25700 - YAKUTİYE / ERZURUM

DAĞHAN MİMARLIK MÜHENDİSLİK PEYZAJ İNŞAAT NAKLİYE BİLGİSAYAR GIDA TİCARET LİMİTED şİRKETİ

CEYHUN ATIF KANSU CAD. NO:73/3 ÇANKAYA,
ANKARA, TÜRKİYE

GİRİŞ

Coğrafi Yapısı

Arapgir Tarihi İpek Yolu Aksı üzerinde olup Paşaların ve Köhnü Üzümünün Atası Malatyanın bir ilçesidir.

Arapkir'in toprakları doğuda Elazığ' Ağın, güney doğusunda Elazığ Keban, güneyinde Elazığ Baskil, kuzeybatısında Sivas Divriği, kuzeyinde Erzincan Kemaliye batısında Arguvan ilçeleri ile çevrilidir.

Ayrancı Dağları 2237 metre ile muntazam bir sırt halinde, alçalır ve bundan sonra Göl Dağ başlar. En yüksek tepesi At Kuyruk Sallamaz zirvesinde 2393 metreyi bulur. Göldağı, Arapkir'e doğru birden bire kesilir. Bu sıradağ diğerleri gibi yayvan ve çok geniş değildir. Arada sert kayalıklar; yer yer derin dereleri de ihtiva eder.

Göldağı ormandan yoksun, ancak, yaylacılığa çok elverişlidir. İlçe merkezinin sulama ve içme suyunun tamamını Göldağı karşılar. Eteklerinde çok sık mesafelerde çıkan kaynak sular küçük düzlükler, çayır ve meyve bahçelerini oluşturmaktadır. Özellikle vadi boyunca uzanan yeşilliklerin kavak, çınar, söğüt ve meyve ağaçları ile bunların arasında birkaç dönümden oluşan çok sayıda sebze bahçeleri süsler.

Ayrancı Dağı-Göl Dağı hattının Doğu yüzünde, Fırat'a doğru serilen bozkır vasıflı hayli geniş düzlüklerden itibaren, Arapkir yakınından geçmek üzere, Kemaliye'ye doğru, biraz daha başka vasıflı arazilere geçilir. Batıdan gelerek Fırat'a doğru uzanan az çok kuvvetli akarsular buralarda derin vadiler oymuşlardır.

Küçük bir ova olan Dişterik Yazı'sının uzunluğu ve genişliği yaklaşık 15 km. civarındadır. Çit, Kozluk, Şöğütlü, Berenge ve diğer su kaynakları mevcuttur.

Arapgir, Arguvan, Divriği, Kemaliye ilçeleriyle çevrelenen Sarıçiçek Malatya, Erzincan, Sivas illerinin sınırlarını da belirler. Arapkir'in kuzeyi arazi yapısı üstü çok geniş dalgalı, yanları diktir. Mezozoik kalkerlerden oluşmuştur. Doğru bir sırtla Eğerli Dağı'nı (2275 m.) geçtikten sonra Divriği'yi Arapgir'e bağlayan yola geçit veren Mamahar Gediği'ne (Mamı'nın Mezarı) kadar devam eder.

ARAPGİRİN SAHİP OLDUĞU DOĞAL VE ARKEOLOJİK DEĞERLER ÜZERİNE BAZI DEĞERLENDİRMELER

Arapgir taş devri ile beraber insanoğlunun yaşadığı coğrafi sahanın bir parçası olmuştur. İlkçağ Anadolu Uygarlığına ev sahipliği de yaparak Türk İslam Dönemi'nde tarihî yerini almıştır.

Arapgir'in etrafındaki dağ, kaya, yazı, yayla, çay, dere, arazi, farklı türdeki bitki örtüsüyle kendini göstermektedir. Mevsimsel özelliklerin bütün hatlarını sergileyerek, kendine ait doğasını ön plana çıkarır. Köhnü üzümüyle de ülke çapında aranılan lezzet yönü vardır.

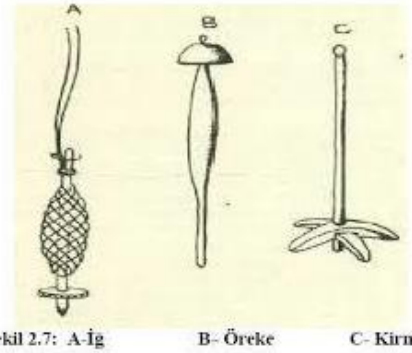

Şekil 2.7: A-İg B- Öreke C- Kirman

Kültürel bakımdan Arapgir ilkçağlardan günümüze gelen kültürel çeşitliliği, manusa dokumaları, bir arada yaşama hoşgörüsünü devam ettirme anlayışı, insani kabiliyetlere yönelmedeki gayreti, yetiştirdiği sayısız şahsiyetleri, bıraktığı tarihi eserleri, doğal güzellikleri, su kaynaklarıyla birlikte gelen su kültürü unsurlarından değirmenler, su dolapları köprüler, üretim gibi birçok değerleri yaşamış ve yaşatmaktadır.

Osmanlıdaki sancak merkezi vasfını, bugün civar ilçelere merkezi olma fonksiyonuyla hala sürdürmektedir. Geçmişteki konumunu, günümüzde uygun imkânları çerçevesinde etrafındaki şehirlere sunmaktadır.

Arapgir sınırlarına dâhil köyler ve mahalleler içerisinde tarihi eserlerin yanı sıra doğal güzellikler de küçümsenmeyecek ölçüdedir. Yapılacak çalışma sonucu buraların turizme açılmasıyla Arapgir'in var olan tarihi ve doğal imkânlarının tanıtımıyla hak ettiği yere gelebilecektir.

Arapgir'e has yemekler, tatlılar, çerezler, türküler, maniler, sözlerle folkloruna ait diğer özellikleri Arapgir'i meydana getiren diğer bölümlerdendir.

Arapgir her anlamıyla tarihi ve doğal görüntüsüyle görülmeye değer bir beldedir. Buranın var olan taraflarının korunmasının ancak dışarıya tamamen açılmasıyla sağlanacağından ötürü Arapgir'deki değerlerin tanıtılması ve turizme hazırlanması öncellik taşımaktadır.

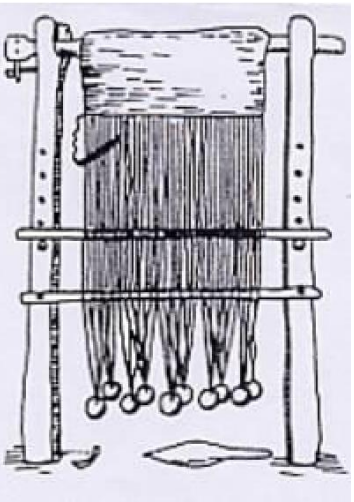

Kısaca özetleyecek olursak;

- **Birçok medeniyete geçiş noktası olmuş,**
- **Kendi suyunu kendi sınırları içinde bulunduran,**
- **Paşalar Şehri, menevi Şahsiyetler dergahı olan ve bunların övgülerine mashar olan,**
- **Mevye bahçeleri, bağları, sebzeleri yemişleri gibi doğal ürünleri ile anılan,**
- **Tarihi İpek Yolu Aksı üzerinde Tarihin, Kültürün kavşağı olan,**
- **Yöresel yemekleri ve el sanatları ile anılan sanat şehri,**
- **Serge evleri, doğası ve bitmek bilmeyen vadinin eşsiz güzelliği ile sanatçıların ilham şehri olan,**
- **Yeşili ve doğası ile önemli Şahsiyetler ve paşalar yetiştiren irfan diyarı olan,**

şehirdir.

AMAÇ ve KAPSAM

Arapgir Tarihi Kent Bölgesi Kentsel Tasarım Projesi'nin amacı; Arapgir'in doğal ve kültürel zenginliğine bağlı olarak yapılacak tekniklerin ve yaklaşımların bir bütün çerçevesinde ele alınarak Tarihi İpek Yolu üzerinde ekoturizm, tarihi ve kültürel odaklı mekanların oluşturulması tarihi mekanlarla çağdaş anlayışın birlikte tasarlanarak doğa-turizm ve kültür üçgeni etrafında tekrardan canlandırılması, korunması ve ana rotaların sağlıklaştırılması amaçlanmaktadır.

Arapgir Tarihi Kent Bölgesinde yer alan mevcut sivil mimariyi kentsel ve kırsal dokuyu koruyup, geliştirip alan sınırında Alanların bütünlüğünü sağlamak, Göz Deresi ile de bütünleştirip insanlara daha yaşanılabilir bir ortam sağlayıp kültürel zenginliklerin sunulduğu, tarihin anlatıldığı doğayla bütünleştirilmiş mekanlar oluşturmaktır. Bu doğrultuda bölgede turizmi destekleyecek yaklaşımlarla açık hava müzesi niteliğindeki mekanlar ile yeni yapılar yerine mevcut yapı stoğunu koruyarak doğaya ekolojik ayak izini artırmadan, sivil mimari örneklerinin restore edilerek farklı işlevlerle yeniden canladırılmasını sağlamak hem yöre halkının bölgede kalmasını sağlamak hem de geçim sağlamak adına ekonomik olarak destekleyici tarımsal ürünler üretip pazarlama imkanıda sunarak bölgenin ekonomisine katkıda bulunmak ve nüfus göçünü engellemektir.

Doğu Anadolu Bölgesinin batı kesiminde, Yukarı Fırat Bölümünde, Fırat vadisinin batı yakasında, Malatya İline 114 km mesafede yer almaktadır. İlçe bu sınırlar içinde 956 km2 toprağa sahiptir. Rakım 1200 metredir. İlçe 21 mahalle ile 42 köyü kapsamaktadır. Nüfus 11.000'dir.

Arapgir Tarihi Kent Bölgesi Kentsel Tasarım Projesi kapsamında çalışma alanımız;
Arapgir ilçesinde alanımız dört farklı alandan oluşmaktadır. Alanlar sırasıyla;

1) Göz Mesire Alanı,

2) Gül Kayası ve Okul Alanı,

3) Kale-Osmanpaşa Camii Alanı,

4) Serge Alanı,

olmak üzere sivil mimarlık yapılarını içine alan tüm alanların toplamı yaklaşık olarak 387 dönüm dür.
Alanın genel görünümü aşağıdadır.

Şekil 1-Mevcut Ulaşım Krokisi

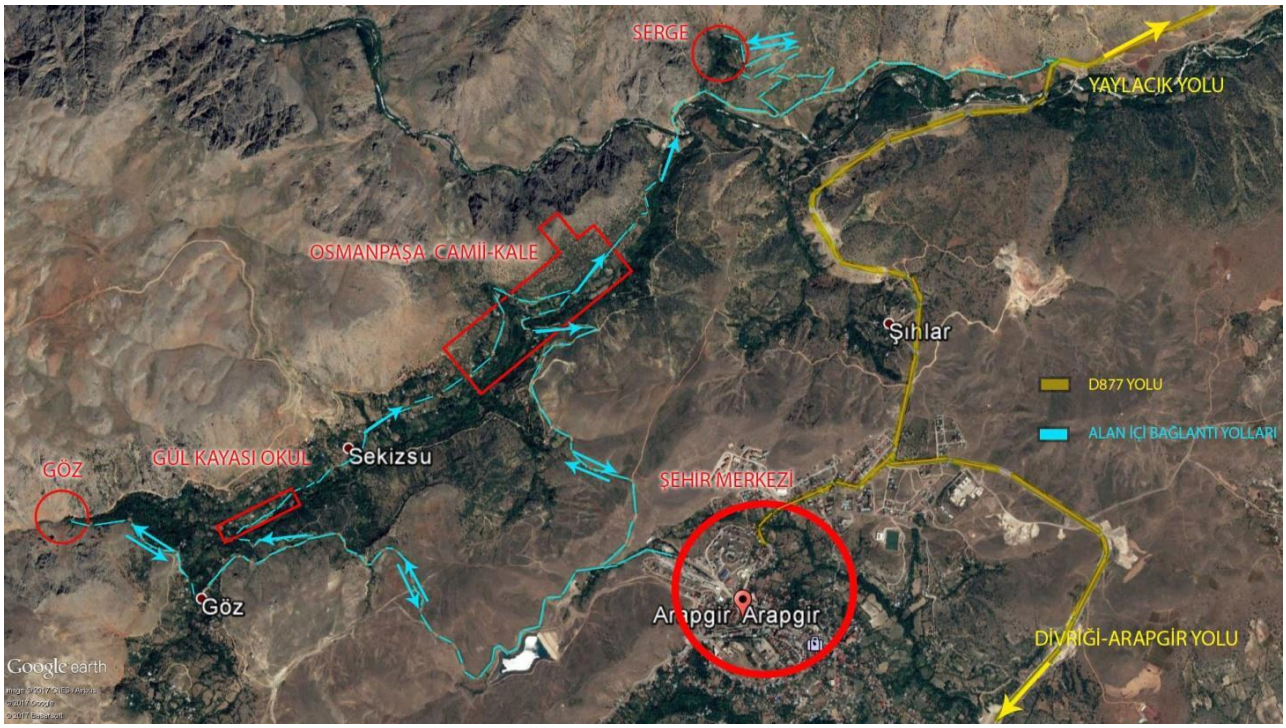

GENEL BİLGİLER

Arapgir Tarihi Kent Bölgesi Kentsel Tasarım Projesi kapsamında çalışma alanımıza ulaşım şehir merkezinden Bolpınar göleti yanından yoldan geçilerek sağlanmaktadır. Burda bulunan tepe aşıldığında Eskişehir vadisi bizi karşılamaktadır. Yolun ikiye bölündüğü kavşakdan sol tarafa yaklaşık 2 km gidildiğinde Göz Mesire Alanına, sağ taraf gidildiğinde ise Gül Kayası ve Okul mevkisine ulaşılmaktadır. Aynı istikamette yaklaşık olarak iki km devam ettiğimizde Kale - Osmanpaşa Camii alanı içersinde birçok tescilli yapıyı barındırmaktadır. Serge alanı ise Kozluk Deresinin eteklerinde Serge alanı kayaların ve vadinin eşsiz doğa manzarasını kapsayan alandır.

KESİN PROJE

İrfan, İlham ve Sanat Diyarı

Arapgir Tarihi Kent Bölgesi Kentsel Tasarım Projesi kapsamında çalışmakta olduğumuz Arapgir'in;

- Paşaların, tarihteki başarıları ve önemli şahsiyetlerin uğrak yeri olmasıyla ilmin ve tarihin yorumlayanarak akıl kudretine vasıf insanlar yetiştirmesinden **irfan**,

-Vadinin sessiz yapısıyla dinlendiren ve göz aldığınca eşsiz manzarasının,serinlik veren rüzgarının esintisinin bir melodi gibi etkisiyle , reyhanın kokusu ve tadıyla özellikle ters lalesinin tasarım ve renk güzelliği etkisiyle **ilham** kaynağı

-Tarihinin zenginliği ve çeşitliliği ile farklı sanatsal mirasları ve bunların çıktıları olan yöresel yemekleri, el sanatları, yapılara işlenen geometrileri, motifleri ve dokumacılığıyla **sanat,**

Neticesiyle ana çıkış teması ***''İRFAN, İLHAM ve SANAT DİYARI''*** olmuştur.

Arapgir Tarihi Kent Bölgesi Kentsel Tasarım Projesi kapsamında çalışma alanlarımız;

- Göz Mesire Alanı(Sanat Aksı Kapsamında Tarihin Başladığı Vadinin Hayat Merkezi),
- Gül Kayası ve Okul Alanı(Sanat Aksı Kapsamında Ata ve Doğa Sporları Merkezi),
- Kale ve Osman Paşa Camii Alanı(İrfan Aksı Kapsamında Yönetici Yetiştirme Merkezi),
- Serge Alanı(İlham Aksı Kapsamında Sanatçıların Konaklama Alanı ve İlham Merkezi)

olmak üzere dört bölge dört merkez olarak işlevlendirilmiştir. Göz Mevkii'den Serge'ye kadar uzanan Tarihi İpek Yolunun Aksı üzerinde yer alan bütün vadiyi kapsamaktadır.

1) GÖZ MEVKİİ (SANAT AKSI)

Vadiye, kaleye hayat veren suyun çıktığı bölüm, tarihin en eski çağlarından itibaren tarihin izlerine birebir tanıklık yapan alandır. Değirmen, Köprü ve Su Medeniyetinin eşsiz güzelliklerini bir arada sunan Göz; içerisinde ticaret alanları ve yeni bir mimari yapı, yeme-içme, eko-turizm merkezlerinden dağcılık öğreti alanı, yürüyüş yolları, balık havuzları, oturma alanları, çay bahçeleri, mesire alanlarını ve meydanı kapsamaktadır. Tarihi Roma Harkının başlangıç noktası olan alan Türkiye'nin en eski Dahtım Sarnıçlarının eşsiz güzelliğinin başlangıç noktasıdır. Harklar onarılarak aynı zamanda suyun tarihinin aksı canlanacaktır. Alanda İlim Durağı yer almaktadır. Alan dışında yer alan mağaralar bölgesine ulaşım için yürüyüş yolu yapılması planlanmıştır. Şehir merkezinden ulaşım çift yönlü olarak sağlanmıştır. 6 araçlık otomobil otoparkı planlanmıştır.

Alan yaklaşık olarak toplam 8.024 m2'dir. Alanın eğimli yapısı gereği içerisinde dağcılık tesisi ile yeme içme alanı yanyana planlama anlaşıyla birlikte bir mimari kütle ile birlikte teraslardan oluşmaktadır.Göz deresinin vadinin su kaynağının çıkış noktası hayat veren su ile birlikte işlendirilmiş değirmen tarihin canlanmasına neden olmakta, yabani hayvan varlığını izleyen terasların bitiminde konumlanmaktadır. Köprünün üst tarafında konumlanan balık üretim tesisleri kaynağını dereden almaktadır. Derenin her iki tarafında var olan yürüyüş yolları ve piknik alanlarından oluşan rekreasyon alanları adrenalin asma köprülerle birbirine bağlanmakta olup yaprak şeklinde bağın gövdesi tasarımına sahiptir. Yaprak şeklinde teraslar ilkel yiyecek pişirme noktaları, açık yaban hayatı gözlem noktaları, oturma birimlerine sahiptir. Köprünün alt tarafında değirmen konumlandırılarak ilgi noktası oluşturulması hedeflenmiştir. Aynı zamanda tarihi niteliği üst düzeyde olan Tarihi Roma Harkları şeffaf izleme terasları ile tarihe ışık tutmaktadır. Yürüyüş rotası genellikle eğimin minimum seviyede engellilere yönelik %5 eğimini geçmeyecek şekilde planlanmış olup eğimin kurtarılamadığı noktalarda merdiven kenarlarında platform asansörler kullanılmıştır.

Malzeme olarak yollarda doğayla uyumlu olması adına yürüyüş yollarında doğal taş kullanılmıştır. 5m taşıt yolu, 2.5 m bisiklet yolu yapılmıştır. Taşıt yolunda 5 adet lale figürlü led aydınlatma

kullanılmıştır. Taşıt yolunda vadiye bakan kısımda ahşap korkuluk kullanılmıştır.1 adet bayraklı led aydınlatma kullanılmıştır. Taş kaplama teraslarda 29 adet ahşap oturma birimleri(doğal taş üzeri ahşap kaplama) kullanılmıştır. Yaprak şeklindeki ahşap teraslarda 21 adet dikdörtgen şeklinde oturma birimleri kullanılmıştır. Tüm alanda alçak 70 adet ahşap kütükler şeklinde aydınlatma kullanılmıştır. 1adet ilim durağı ve tanıtım birimi konumlandırılmıştır. Otopark yanında doğal taş yapılmış meydan konumlandırılmıştır. Bu alandan mesire alanlarına geçiş yapılmıştır.

GÖZ MEVKİİNDE ARAPGİR YÖRESEL MİMARİSİNE UYGUN DEĞİRMENLE BİRLİKTE TASARLANAN RESTORAN YAPISI

İHTİYACA GÖRE YEME-İÇME ,KAFE, RESTORAN, EĞİTİM MERKEZİ GİBİ İŞLEVLENDİRME

GÖZLEM VE MESİRE TERASLARI ÖNERİSİ

GÖZ MESİRE ALANI EKOTURİZM DAĞCILIK ÖĞRETİ VE RESTORAN AHŞAP YAPI ÖNERİSİ

2)GÜL KAYASI VE OKUL MEVKİİ(SANAT AKSI)

Alana ulaşım yolun darlığı ve kamulaştırma maliyetlerini düşürmek adına tek yön uygulaması ile sağlanmaktadır. Köprünün geçilmesiyle birlikte mevcut okul yapısının restorasyonu yapılarak Ekotuizm Merkezi(Dağcılık Öğreti Alanı, Kanyon Geçiş Öğreti Alanı, Doğa Yürüyüşü, Yaban Hayati Gözlemliciliği(Kelebek, Kuş..vb.)) olarak planlanmıştır. Restorasyon mevcut yapıya eşdeğerde yapılacaktır. Okulun yanındaki düze yakın eğime sahip alanda Atasporu Eğitim Sanatı - Atlı Okçuluk - Cirit Alanı planlanmıştır. Misafirlerin atlı sporları izleyebilecekleri seyir noktaları üstü örtü ile birlikte reyhan parterleri arasında vakit geçirebilecekler aynı zamanda suya yaklaşabilecekleri noktalar mevcuttur. Doğa sporları eğitim çiftliği ise at besleme ve ısınma parkuru servis yolu ve otoparkla sağlanmıştır. Alanda belirli noktalarda planlanan teraslar, üstü örtüler yörenin önemli ürünlerini tanıtmak düşüncesiyle ‘’Reyhan Bitkisi’’nin motifleri işlenmiştir. Okul bölgesinde yer alan Mevcut yapılar restorasyonu yapılarak tüm alanda meydan oluşturulup kullanılabilecek yöre mimarisine uygun restoran ve yaprak şeklinde teraslarla su yaklaşarak misafirlerine hizmet verecektir. Alanın devamında Orieentaring başlangıç noktası oluşturulmuş olup köprülerle yarımada şeklinde alan geçildiğinde 50m uzunluğunda okçuluk parkuru planmış olup dinlenmeleri için üstü örtü planlanmıştır. Dere kenarında kamp alanı için yer belirtilmiştir. Alan içerisinde 8 araçlık otopark planlanmıştır. Yürüyüş rotası genellikle eğimin minimum seviyede engellilere yönelik %5 eğimini geçmeyecek şekilde planlanmış olup eğimin kurtarılamadığı noktalarda merdiven kenarlarında platform asansörler kullanılmıştır. Aynı zamanda alan içerisinde ilim durağına merkez alarak tasarlanmıştır.

Malzeme olarak tüm alanda devamın sağlanması ve bütünlüğün oluşması adına Göz alanındaki malzemeler kullanılmıştır. Teraslar ahşap malzeme, yürüyüş yolları ise doğal taş yapılmıştır. Reyhan parterlerinin olduğu alanda ziyaretçilerin dinlenebileceği aynı zamanda ata sporu eğitim sanatı alanındaki etkinlikleri izleyebileceği üst örtülü sistem kullanılmıştır. Taşıt yolunda 11 adet yüksek aydınlatma, taşıt yolu ve yürüyüş yolunda tanıtımların ve ekinliklerinde belirtildiği 44 bayraklı aydınlatma, 9 adet yönlendirme birimi, 9 adet tanıtım ve bilgilendirme levhaları alana kullanılmıştır.

GÜL KAYASI- OKUL MEVKİİNDE DOĞA SPORLARI VE ATASPORLARI ALANLARI İÇİN ÜZÜM BAĞININ BİRLİKTELİĞİNDEN TASARLANAN YAPI ÖNERİSİ

DERE KENARINDA SU VE MEYDANLA BİRLEŞEN VADİNİN BİRLİKTELİĞİNİN YANSIMASI

ARAPGİRİN MEVCUT YAPISINDA YER ALAN FARKLI İŞLEVLİ DEĞİRMENLERİNİN CANLANDIRILDIĞI RESTORE ÖNERİSİ

GÜL KAYASI VE OKUL ALANI İÇERİSİNDE ORİEENTARİNG VE DAĞCILIK KAMP ALANI EĞİTİM AMAÇLI MİMARİ YAPI ÖNERİSİ

GÜL KAYASI OKUL MEVKİİNDE KONAKLAMA AMAÇLI SİVİL MİMARİ ÖNERİSİ VE RESTORASYONUNA İLİŞKİN YAPI ÖNERİSİ

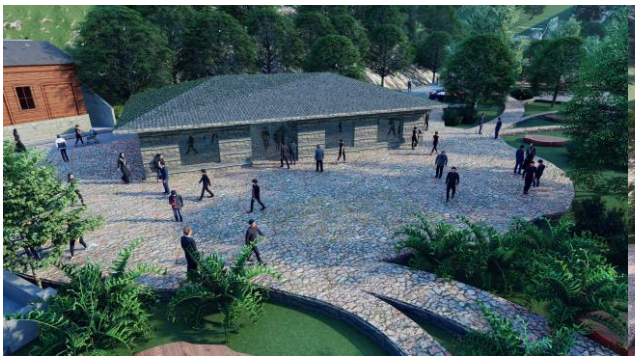

3) OSMANPAŞA CAMİİ VE KALE MEVKİİ(İRFAN AKSI)

Tarihi yapıların yoğrulduğu adeta buram buram koktuğu açık hava müzesi mantığında yer alan tescilli eserler (Ali Velik Zade Çeşmesi, Şehir Hamamı, Osman Paşa Camii, Ümmü Gülsüm Hatun ÇeşmesiYusuf Kamil Paşa Köprüsü, Cafer Paşa Camii, Pat Pat Hamamı, Abdulmennan Köprüsü, Şe hir Annacı Köprüsü, Kara Süleyman Paşa Camii, Deveci Han Kervansarayı, Yeni Camii, Tahta Minareli Camii, Ulu Camii, Adaklık, Hankah, Teli Hamam, Ağca Mescit, Kale) ve Tarihi Roma yolunun bulunduğu alan eşsiz güzelliklere sahiptir. İlimle, tarihle yoğrulan aks irfana ulaşmak için geleceğe ışık tutan en önemli alandır. Kale ile son bulan Tarihi Roma Kale harkı Türkiye'nin en eski terkos sistemi ile kale yakınlarında bulunan dağıtım sarnıçlarıdır. Alanın tarihi yapısından dolayı giriş ve çıkışta olmak üzere iki adet Arapgir 1071 Kapısı bulunmaktadır. Aynı zamanda giriş çıkış Molla Eyüp Kütüphanesinin olduğu kısımda, Türk Devlet Adamı Oryantasyon ve Eğitim Merkezi dört adet ilim durağı planlanmıştır. Giriş noktasında yer alan tematik görsellerin sergilendiği, canlandırıldığı hafıza alanları koridoru Arapgir tarihini insanlığın var olduğu dönemden bugüne yaşanmışlıkları duvarla birlikte anlatan yaşatan tarihin ışığıdır. Alan içersinde yer alan coğrafi tescilli üzüm bağları hem korunmuş olup aynı zamanda yok olmayı önlemek amaçlı bağ önerileri getirilmiştir. Alan içerisinde girişinden başlayarak İrfan Merkezi ve Yeme İçme Alanı, Konaklama Tesisi, Orieentaring için coğrafi işaret noktaları belirlenmiştir. Arapgir Tarihi Yansıtan Harkı boyunca yürüme yolları planlanmıştır. Alan içerisinde bağlar üzüm yaprakları şeklinde tasarlanarak ve belirli noktalarda geçişlerle birlikte üst örtü elemanı ve bağların içerisinde oturup dinlenebilecekleri alanlar düzenlenmiştir. İlm-i Kelam Kuşağı Vadisine diye adlandırdığımız vadi içerisinde küçük vadide Arapgir Paşa Eğitim Dergahı İlham Konağı, Sancak ve Beylik Komuta Merkezi Konağı, Sanat-Gir İrfan Amfisi, Sanat-Gir İrfan Sahnesi, Mutasarrıflık Eğitim Konağı, Geleceği Yoğuran İrfan Konağı, İrfan Merkezi Yeme- İçme noktaları ve meydanı içine alan Sanat Bilim Kültür Merkezi, Çoçuk Bilim Teknoloji İlim Konağı, Tarım Merkezi Köhnü Üzümü Tarih Müzesi vadi içersinde planlanmıştır. Patpat Hamamı karşısında konumlandırılan Türk Devlet Adamı Oryantasyon ve Eğitim Merkezi yanında yöneticilerin hoşca vakit geçirebileceği vadiye bakan ahşap teralar bulunmaktadır. Deveci Han Kervansarayının restorasyonu yapılarak konaklama merkezi yapılması önerilmiştir. Eğitim merkezinde üstünde Ulucami yakınlarında Kale tarihini yansıtan Derbent tesisleri önerilmiştir. Kale içerisinde ise okçuluk uygulama alanı, Ateşgir noktaları Kale gözcüleri planlanmaktadır.

Alan yaklaşık olarak toplam 279.645 m2'dir. Alan içerisinde yaklaşık %3lük alan belediye arazisidir. %1'lik vakıf arazi mevcuttur. Kalan %96'lik dilim ise özel mülkiyettir. Alan içerisinde tescilli yapılar, sivil mimari yapıları, projenin ana çıkış noktalarından biri olan ve coğrafi tescil işaretli bağ alanları bulunmaktadır. Arapgir tarihinin en önemli ekonomik geçim kaynaklarından birisi olan üzümün, bağların korunması ve sürdürülebilir olması birinci hedef olmaktadır. Tasarımın ana kaynağı olana üzüm bağları tüm alanda kıvrılarak yürüyüş, dinlenme ve oturma noktaları oluşturmaktadır. Gül Kayası- Okul alanı tarafından giriş yapıldığında 1071 Arapgir kapısı ve alan içerisinde araç sirkülasyonunu azaltmak amaçlı olarak otopark ve İlim durağı tasarlanmıştır. Otopark ve 1071 kapısıyla bizi sivil mimari örneklerinin restore edildiği eğitim merkezi, değirmenler ve hafıza alanları koridoru karşılamaktadır. Kaleye ulaşmak Tarihi Roma Harkı yürüyüş rotası güzergahında yer almaktadır. Yolun kuzeyinde Geçmişin izleneceği ilham duvarları mülkiyetler arasında önemli bir gelir paylaştırıcı modeline sahip olarak yöre halkının çöküntü alanlardan uzaklaşmamasını sağlayacaktır. Yürüyüş rotası genellikle eğimin minimum seviyede engellilere yönelik %5 eğimini geçmeyecek şekilde aynı zamanda alan içerisinde tescilli yapıları merkez alarak tasarlanmıştır. Böylece bütün yapılara cami, hamam, köprüler vs. ulaşılması sürdürülebilir kalkınmayı sağlamakla birlikte turlar için rehber niteliğindedir.

Malzeme olarak tüm alanda devamın sağlanması ve bütünlüğün oluşması adına Göz alanındaki malzemeler kullanılmıştır. Teraslar ahşap malzeme, yürüyüş yolları ise doğal taş yapılmıştır. Taşıt yolu genişliği 5m,taşıt yolu üzerinde yürüyüş yolu genişliği 1.2m, bisiklet yolu 1.5m olarak planlanmıştır. Taşıt yolu üzerinde planlanan yürüyüş yolu aksında korkuluklar üzerinde geçmişin tarihini yansıtan ve gölgesini toprağa düşüren anlatan ve geleceği duvarlara işleyen ve etkinliklerin yapıldığı duvarlar planlanmıştır. Taşıt yolunda tıpkı Serge ki tüm alanda açan lalere benzer lale figürlü 73 adet yüksek aydınlatma, taşıt yolu ve yürüyüş yolunda tanıtımların ve ekinliklerinde belirtildiği 132 adet bayraklı aydınlatma, 32 adet yönlendirme birimi, 36 adet tanıtım ve bilgilendirme levhaları, 53 adet kitap şeklinde oturma birimi, 5 adet Selçuklu motifli ilim durağı, 6 adet tarihin saati temalı güneş saati aydınlatma, oturma ve dinlenme alanların Selçuklu motifli alanın her köşesinde dumanla haberleşme gibi 101 adet alçak led aydınlatma, ahşap teraslar bağın dalları motifli oturma 33 adet kullanılmıştır.

ARAZİYE OTURAN EĞİTİM KONAĞI YAPI ÖNERİSİ

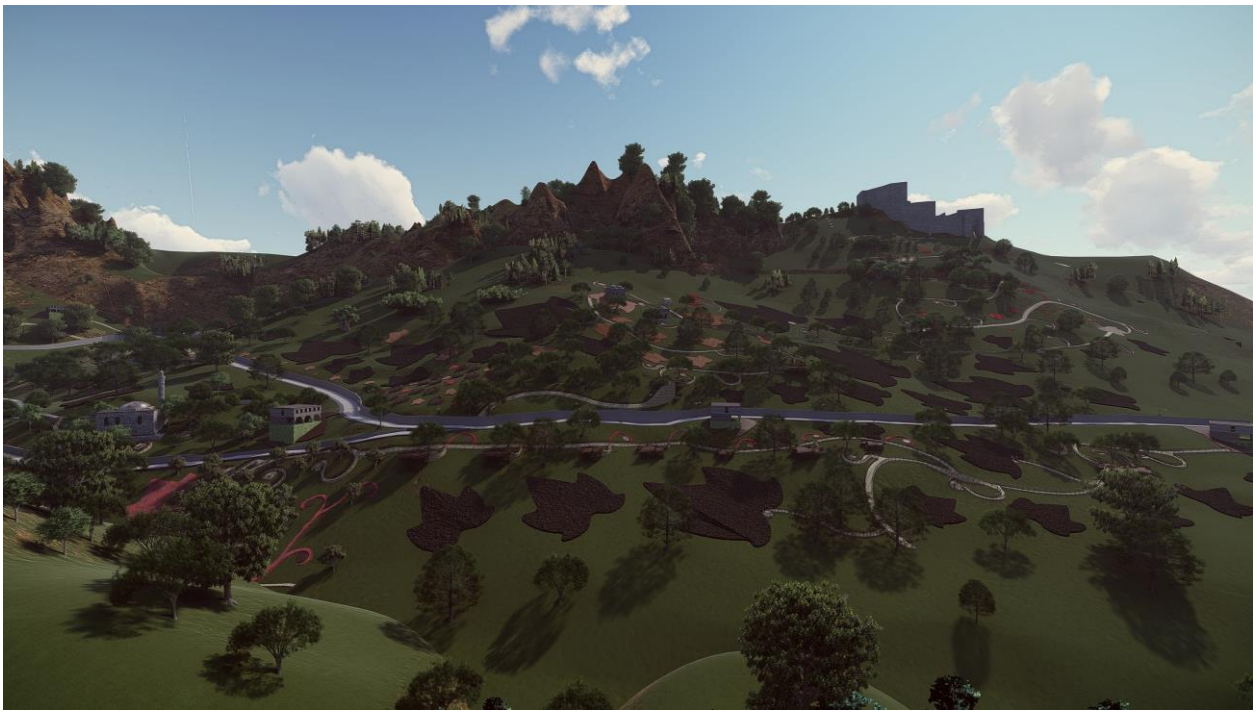

MEYDAN GÖLGELİK VE ÇEVRE DÜZENLEME

CAFERPAŞA CAMİİ RESTORASYON ÖNERİSİ

MEVCUT YAPI SİVİL MİMARİ RESTORASYON ÖNERİSİ

4) SERGE MEVKİİ(İLHAM AKSI)

Lalesiyle, kendine has dam üzerine çıkılabilen kerpiç evleriyle ve eşsiz panoramik doğal güzelliğiyle Serge alanda misafirlerin hoşça vakit geçirebileceği dinlenebileceği alandır. İlk kuruluş mantığı devlet muhafızları haberci kuleleri olan alan daha sonra sivil mimari yapı örneklerine rastlanmaktadır. Mevcut sivil mimari örnekleri restore edilerek Serge İlham Konakları işlevlendirilerek konaklama alanları olarak işlevlendirilecektir. Konakların çevresi bölgede endemik olarak yetişen ters laleden esinlenerek düzenlenmiş olup oluşan duvarları tarım duvarları, tarımın hobi bahçelerinin yapıldığı alanlar olarak tasarlanmıştır. Sokak ilişkisi tamamen lale figürüne bağlı olarak şekillenmiştir. Alan içerisinde hakim noktalarda sanatsal ilham platformları, etkinlik terasları, dinlendiren teraslar su ile birleştirilerek misafirlerin sosyalleşebilecekleri oturup dinlenebilecekleri alanlar olarak düzenlenmiştir. Mevcut okul binasının yerine Araştırma ve Geliştirme Sanat Okulu yeni yapısı önerilerek haberci kulelerini izleyebilecekleri yöre mimarisine uygun yeşil çatılı cephesi kerpiç bir yapı önerilmiştir. Anıt tescilli ağacının olduğu tarihi anıt meydan düzenlenmiş olup yapı olarak lalenin üst yapraklarında esinlenilmiştir. Alanda çocukların hoşça vakit geçirebileceği lale figürlü oyun alanları konumlandırılmıştır. Devamında yer panorama ve su müzesi yeni bir mimari yapıdır. Alan ulaşım eğimin fazlalığından dolayı alt üst olmak üzere iki yönden sağlanmaktadır. Alt yol bisiklet yolu olarka planlanmış olup Serge Meydanına ve Camisine çıkmaktadır.

Alan yaklaşık olarak toplam 65.610 m2'dir. Alan içerisinde yaklaşık %4'lük alan maliye arazisidir. %3'lük belediye arazisi mevcuttur. Kalan %93'lik dilim ise özel mülkiyettir. Alan

içerisinde okul ve sivil mimari örnekleri bulunmaktadır. Sivil mimari örneklerinin olduğu kısımlar ticari alan olarak planlanmıştır. Ticari alan içerisinde restoranlar, meydanlar, konaklama merkezleri olacaktır. Mekanlar düşünürken dinlendiren ilham noktaları olarak ve seyir teraslarıyla bahçeleriyle rekreasyon alanları oluşturularak birlikte restore edilecektir.

Malzeme olarak tüm alanda devamın sağlanması ve bütünlüğün oluşması adına Göz alanındaki malzemeler kullanılmıştır. Taşıt yolu genişliği 4m, yürüyüş yolu genişliği 1.2m, bisiklet yolu ise alanın eğiminden kaynaklı bir alt yoldan sağlanarak Serge meydanına çıkmakta olup 2m ve 1.2 m yürüyüş yolu olarak planlanmıştır. Yol kenarında oluşan duvarlarda tarım temasının anlatıldığı işlendiği yorulduğu noktalardır. Aynı zamanda Serge ilham konaklarının etrafında oluşan alanlarda hobi bahçeleri yapılmaktadır. Teraslar ahşap malzeme ve doğal taş, yürüyüş yolları ise doğal taş yapılmıştır. Taşıt yolunda tüm alanda açan lalere benzer lale figürlü 15 adet yüksek aydınlatma, taşıt yolu ve yürüyüş yolunda tanıtımların ve ekinliklerinde belirtildiği 38 adet bayraklı aydınlatma, 15 adet yönlendirme birimi, 15 adet tanıtım ve bilgilendirme levhaları, Serge ilham platformları ve teraslarda insanların ayaklarını uzatıp eşsiz manzarayı seyredebilecekleri 22 adet oturma birimi, Alanın orta konumdaki İlham konağında konumlandırılan ‘’Serge Hatırası’’ panorama ve oturma birimi Sergenin manzarasını gözler önüne sermektedir. Serge ilham konaklarının etrafındaki tasarlanan lale figürlü teraslarda tasarımda oluşan başçıklarda alçak aydınlatma farklı renklerde kullanılarak alana ilham kaynağı olmasına artı değer katmaktadır. Toplamda teraslarda bütün olarak 14 adet alçak aydınlatma kullanılmıştır.

SERGE ALANI İÇERİSİNDE ARAŞTIRMA VE GELİŞTİRME İLHAM SANAT OKULU İÇİN TASARLANAN YÖRE MİMARİSİNE UYGUN TAŞ VE KERPİÇ MALZEMEDEN OLUŞAN EĞİTİM YAPISI ÖNERİSİ

SERGE İLHAM KONAKLARININ KONAKLAMA AMAÇLI ASLINA UYGUN RESTORE ÖNERİSİ

Kentsel Tasarım Projesi Hazırlanacak Alanlara Etki Eden Bölgeler

Arapgir Tarihi Kent Bölgesi Kentsel Tasarım Projesi kapsamında çalışma alanımıza etki eden iki alan bulunmaktadır. Bunlardan birincisi Kutanlı Peri Bacaları, Roma Yolu, Bindelik Mağarası, Roma Kaya Oda Mezarları, Kozluk Çayıi,kincisi ise Arapgir Yeni Kent Merkezi'dir.

Kutanlı Peri Bacaları, Roma Yolu, Bindelik Mağarası, Roma Kaya Oda Mexarları, Kozluk Çayı ve Havzası:

Ekoturizm alanı olarak kullanılacak eşsiz güzelliklere sahip alanlardır. Bölgenin ekonomisine yerel kalkınmada lokomotif olabilecek Mevcut alanlarla bağlantısı sağlandığı takdir ilim, ilham ve sanat merkezi diyarının başrollerinde yer alacak mekanlardır.

Arapgir Yeni Kent Merkezi:

Arapgir tarihi bölgesi ile yeni kent merkezi arasında mevcut ulaşımın iyileştirilmesi ve kalitenin arttırılması önerilmektedir. Aynı zamanda yeni kent merkezinin Şıhlar Bölgesine doğru geliştiği görülmekte ve yeni yapılacak yapıların ise öneri mimari kütlelerimizden yola çıkılarak az katlı(maksimum iki katlı) ve yöre mimarisine uygun cephelere sahip olmaları sağlanmalıdır. Kent Kimliğinin ortaya çıkmasında hemde kentsel tasarım rehberlerinin oluşmasında önemli yer tutuacaktır. Yapılan çalışmalar neticesinde Arapgir'in mimari anayasası stratejik hedef olarak belirlenmelidir.

KENTSEL DONATI ELEMANLARI

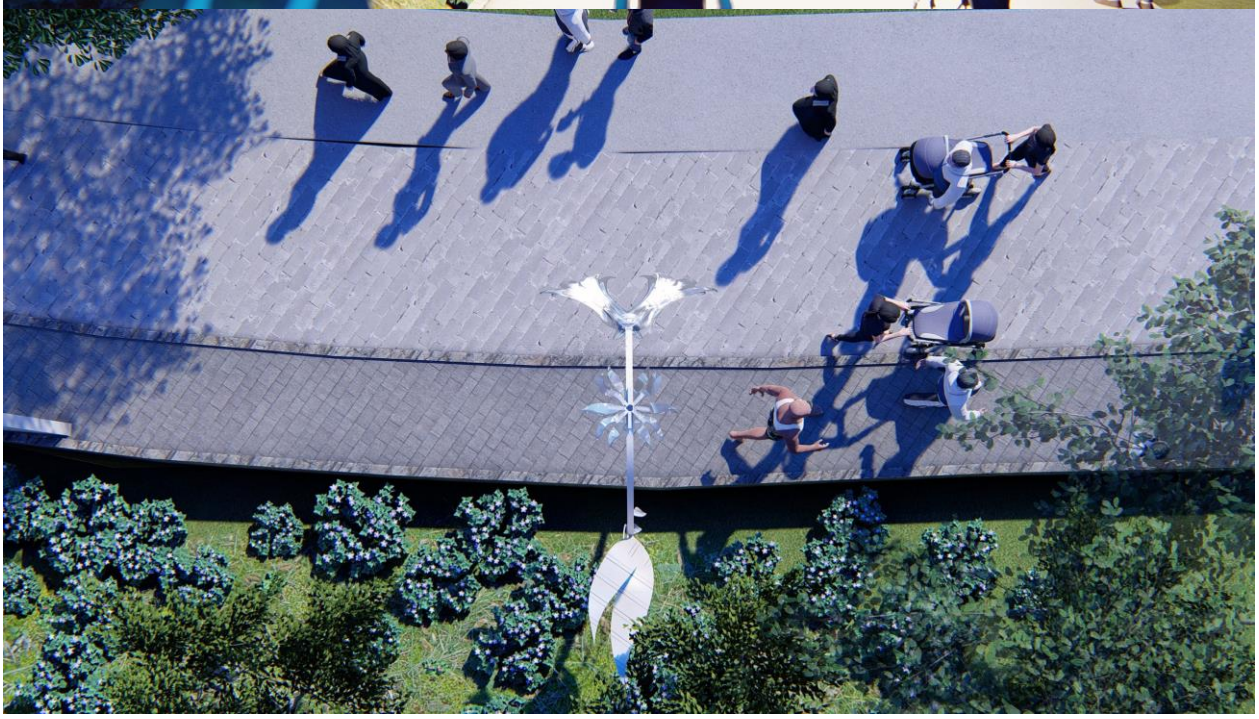

KÖHNÜ ÜZÜMÜ

DAP
T.C. KALKINMA BAKANLIĞI

KALE
SERGE
GÖZ
arap